

Ticaret Vekâleti teşkilât ve vazifelerine dair kanun

Kanun No: 3614

Kabul tarihi: 27/5/1939

Madde 1 — İç ve dış ticaret işleriyle bunlara müteferri işleri tanzim, idare ve murakabe ile mükellef olmak üzere Ticaret Vekâleti merkez teşkilâtı Ticaret Vekilinin emri altında bir müsteşarla aşağıda yazılı dairelerden tereküb eder:

- 1) Hususî Kalem Müdürlüğü;
- 2) Teftiş Heyeti;
- 3) Hukuk Müşavirliği;
- 4) İç Ticaret Umum Müdürlüğü;
- 5) Dış Ticaret Dairesi Reisliği;
- 6) Teşkilâtlandırma Umum Müdürlüğü;
- 7) Standardizasyon Müdürlüğü;
- 8) Turizm Müdürlüğü;
- 9) Konjonktür ve Neşriyat Müdürlüğü;
- 10) Zat İşleri ve Levazım Müdürlüğü;
- 11) Seferberlik Müdürlüğü;
- 12) Evrak Müdürlüğü.

Madde 2 — Müsteşar; vekilin emrinde ve onun yardımcısı olup vekilin kendisine ayracağı işleri vekil namına ve vekilin vereceği direktifler dairesinde idare eder.

Madde 3 — Hususî kalem müdürlüğü; vekilin resmî ve hususî muhaberecelerini, şifre ve protokol işlerini idare etmek, istediği işleri alâkalı dairelerle temas ederek hazırlamak, matbuat ile münasebetlerini tanzim, günlük neşriyatı tetkik ve bunları taallük ettiği dairelere tevdi eylemek ve bu işlerin neticelerini vekile bildirmek vazifesiyle mükelleftir.

Madde 4 — Teftiş heyeti:

- 1) Ticaret Vekâletine bağlı veya murakabesi bu vekâlete aid daire, teşekkül, müessese ve cemiyetleri;
- 2) Yerli ve ecnebi bilûmum anonim, komandit, limited ve kooperatif şirketlerle imtiyazlı şirketleri;

Ticaret Vekili namına teftiş ve murakabe vazife ve salâhiyetini haizdir.

Müfettişlerin intihab şartları, mesai tarzlarıyla bu vazife ve salâhiyetlerini ne suretle ifa ve istimal edecekleri ve teftiş ve murakabeye tâbi olanların bu husustaki mecburiyet ve mükellefiyetleri nizamname ile tayin olunur.

Madde 5 — Hukuk Müşavirliği:

Vekâlet makamından veya merkez teşkilâtına bağlı dairelerden tevdi olunan kanun, nizamname, talimatname ve mukavele projeleri sair işler üzerine hukukî mütalea beyan etmek ve vekâlete taallük eden idarî davaları vekâlet namına takip eylemekle mükelleftir.

Madde 6 — İç Ticaret Umum Müdürlüğü:

Yerli ve ecnebi şirketlerle sigortacılık, banka ve kredi, ticaret ve sanayi odaları, ticaret ve zahire borsaları, ölçüler ve ayar işlerine dair olan mevzuatın Ticaret Vekâletine tahmil ettiği vazifeleri ifa ve aletûmum iç ticaretin tanzim ve inkişafını temine matuf tedbirleri ihzar ve tatbik ile mükelleftir.

Madde 7 — Dış Ticaret Dairesi Reisliği:

Dış ticaret münasebetlerinin tanzimine ve ticaret mukavele ve anlaşmaları aktine aid esasları tesbit ve bu mukavele ve anlaşmaların tatbikını ve dış ticaret münasebetlerinin inkişafını temine yarayacak tedbirleri ihzar ve tatbik eylemek ve umumiyetle sergi ve fuarları teşvik, himaye ve bunlara iştirak işleriyle meşgul ve ecnebi memleketlerdeki Türk ticaret odaları faaliyetleriyle alakadar olmak bu dairenin vazifeleridir.

Madde 8 — Teşkilâtlandırma Umum Müdürlüğü:

Tarım kredi ve satış kooperatifleri ve birlikleri ile tüccar birlikleri ve toprak mahsulferi ofisi ve aletûmum kooperatif şirketlerinin kuruluş, işleyiş ve kontrolüne aid muamele ve hizmetleri ifa etmekle mükelleftir.

Madde 9 — Standardizasyon Müdürlüğü:

İhracat mallarının standardlaştırılması, ihracatın bu bakımdan murakabesi işleriyle iştigal ve bunlara müteallik mevzuatı tatbik eder. Mev-

zuatın sair vekâlet veya makamlara bıraktığı hususat hariç olmak üzere, iç ticarete mevzu olan mahsulât ve mamulâtın standardlandırılması da bu müdürlüğün vazifeleri meyanındadır.

Madde 10 — Turizm Müdürlüğü:

Turizmi teşvik etmek ve inkişafı için gereken tedbirleri almak ve bu maksadla vücut bulmuş ve bulacak hususî teşebbüslerin himayelerine müteallik işleri görmekle mükelleftir.

Madde 11 — Konjonktür ve Neşriyat Müdürlüğü:

İktisadî hayatın tezahürlerini takibe yarayacak anketler tertib ve endeksler tanzim eylemek ve memleket iktisadiyatının devamlı tahlillerini ve resmî konjonktür etüdlerini ve buna müteferri işleri ve neşriyatı yapmak bu müdürlüğün vazifelerini teşkil eder.

Madde 12 — Zat İşleri ve Levazım Müdürlüğü:

a) Tayini vekâlete aid memur ve müstahdemlerin tayin, terfi, nakil, tecziye, tekaüd muamelelerini ifa etmek, merkez memurlarının maaş, ücret ve harcırahlarını tahakkuk ettirmek, tekaüd ve yetim maaşlarının tahsis muamelelerini ve mümâsili zat işlerini yapmak;

b) Kırtasiye, levazım, mefruşat, demirbaş ve isticar işlerini idare etmek, vekâlet ayniyat hesaplarını tutmak, merkeze aid masrafları tahakkuk ettirmek ve mümâsili levazım ve ayniyat işlerini görmek vazifeleri ile mükelleftir.

Madde 13 — Seferberlik Müdürlüğü:

Vekâletin ve vekâlete bağlı teşekküllerle memurlarının seferberlik, tecil, pasif hava korunma ve beden terbiyesi işlerini görür.

Madde 14 — Evrak Müdürlüğü:

Gerek doğrudan doğruya vekâlet makamına ve gerek merkez teşkilâtına taallük etmek üzere gelen ve giden bütün evrakın kayid ve sevk muamelelerini ve buna müteallik işleri ifa eder.

Vilâyetler teşkilâtı

Madde 15 — Vekâletin vilâyetler teşkilâtı muntaka ticaret müdürlüklerinden ibarettir.

Madde 16 — Muntaka Ticaret Müdürlükleri:

İç ve dış ticaret işleriyle ölçüler ve ayar, teşkilâtlandırma, standardizasyon ve ihracatı kontrol işlerine müteallik mevzuat ve mukarreratı tatbik ve bu işlere aid alınması lâzım gelen tedbirler hakkındaki mütalealarını vekâlete bildirmekle mükelleftir.

Muntaka ticaret müdürleri vekâletçe memur edilecekleri yerlerde, aynı zamanda, umumî müfettişliklerin müşavirliğini de ifa ederler.

Müteferrik hükümler

Madde 17 — Ticaret Vekâleti merkez ve vilâyetler kadrosu bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir.

Ticaret Vekâleti, merkez ve vilâyetler ve dış teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan herhangi bir memur veya müstahdemi, ifası vekâlete aid bir iş için orada vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanabilir.

Madde 18 — Ticaret Vekâletine mensub memurlardan Devlet memurları maaşının tevhid ve teadülüne dair olan kanunda gösterilen derecelerden beşinci dereceye kadar (beşinci derece dahil) olanlar ile müfettişler müşterek kararname ile, bunlar haricinde kalan bilûmum maaşlı veya ücretli memurlar vekâletin tasvibile tayin olunur.

Madde 19 — Kanunu mahsusları veya esas mukaveleleri mucibince şirketlerden komiser ücreti olarak alınan mebalîğ eskisi gibi tahsil olunur.

Madde 20 — Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası Toprak mahsulferi ofisi ve bunların kurdukları müesseseler üzerinde İktisad Vekâletinin gerek 3460 sayılı kanun ve gerekse bu müesseselerin hususî kanunları hükümlerine göre haiz olduğu vazife ve salâhiyetler Ticaret Vekâletince ifa ve istimal olunacağı gibi bu kanunun neşri tarihinde mer'î sair mevzuatın işbu kanunda yazılı bulunan vazife ve hizmetlerle alâkadar bulunan hükümleri de Ticaret Vekâletince yürütülür.

Madde 21 — İhtisas mevkii oldukları bu kanuna bağlı cetvelde işaret olunan memuriyetlerde istihdam olunacaklara 1452 sayılı kanun-